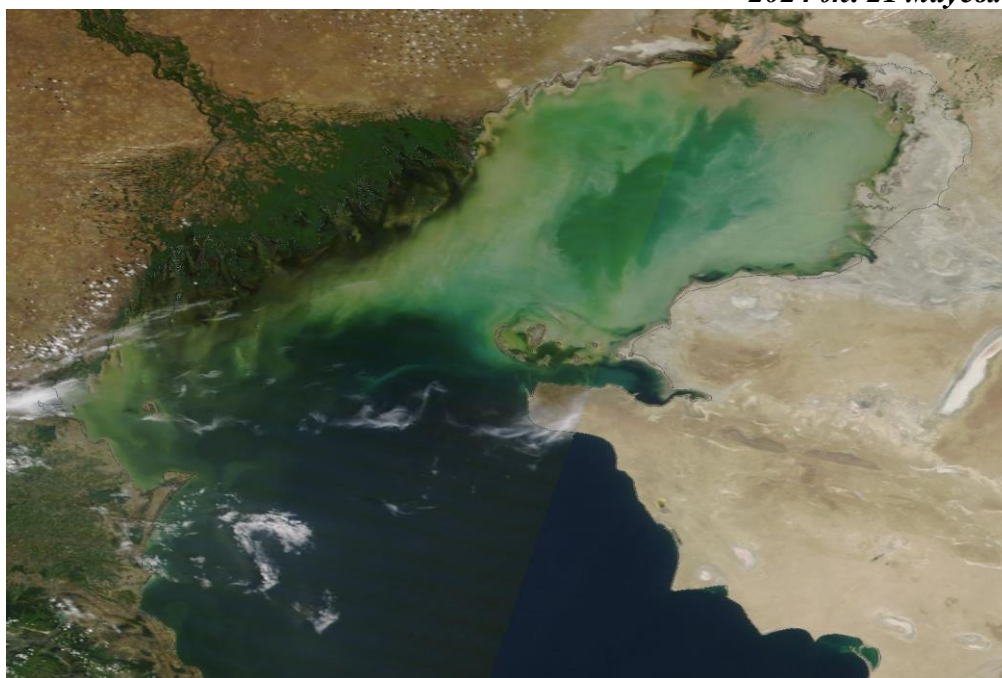




ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК
ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №25 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 21 маусым, жұма



1-сурет. 2024 ж. 20 маусым ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2024 Ж. 20 – 25 МАУСЫМ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

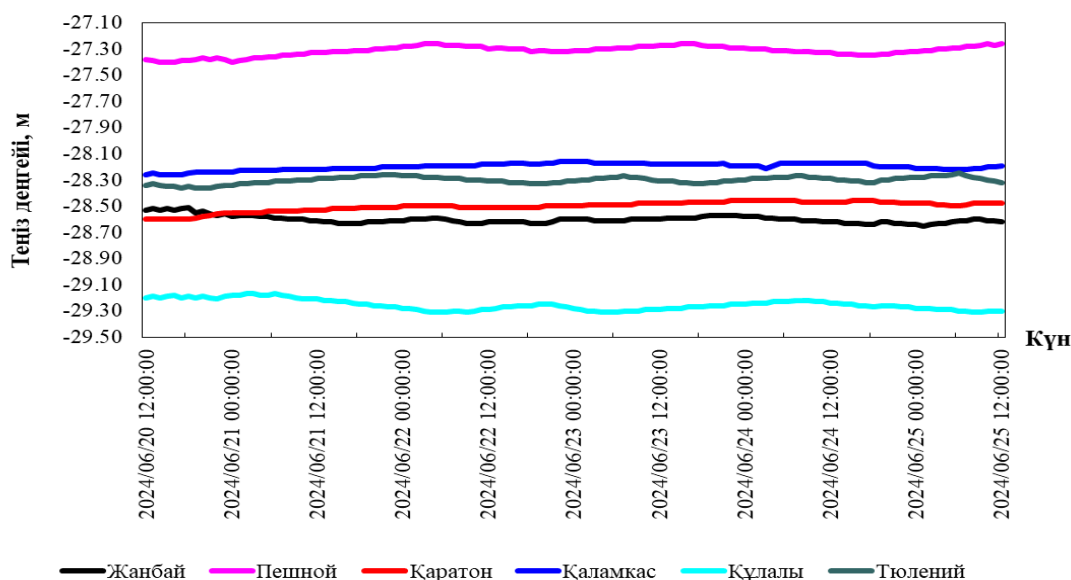
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 28,36 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 27,26 м-ден минус 29,31 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

М Пешной, Құлалы арал, Жанбай, Тюлений арал, Жанбай, Қаратон және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды.**



2-сурет. Солтүстік Каспийдегі теңіз деңгейінің болжамы

2024 Ж. 20 - 25 МАУСЫМ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

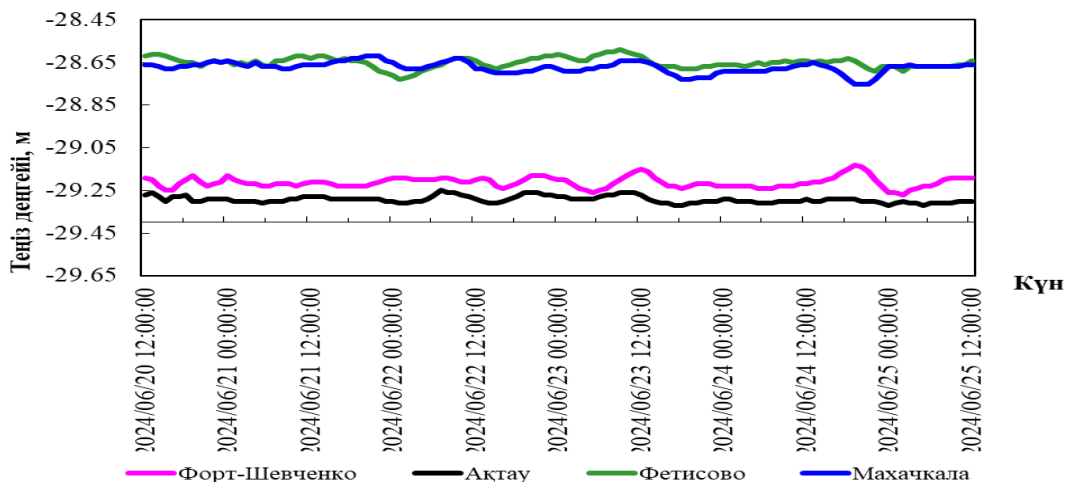
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 28,96 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,59 м-ден минус 29,32 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 14 см-ден аспайды.



3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕНГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Солтүстік Каспий					
Жанбай	-51 (-28,51)	2024/06/20 18:00:00	-65 (-28,65)	2024/06/25 01:00:00	-60 (-28,60)
Пешной	74 (-27,26)	2024/06/22 03:00:00	60 (-27,40)	2024/06/20 14:00:00	69 (-27,21)
Қаратон	-46 (-28,46)	2024/06/23 22:00:00	-60 (-28,60)	2024/06/20 13:00:00	-50 (-28,50)
Қаламқас	-16 (-28,16)	2024/06/22 22:00:00	-26 (-28,26)	2024/06/20 12:00:00	-20 (-28,20)
Құлалы	-117 (-29,17)	2024/06/21 02:00:00	-131 (-29,31)	2024/06/22 04:00:00	-125 (-29,25)
Тюлений	-25 (-28,25)	2024/06/25 06:00:00	-36 (-28,36)	2024/06/20 17:00:00	-30 (-28,30)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-113 (-29,13)	2024/06/24 19:00:00	-127 (-29,27)	2024/06/25 02:00:00	-121 (-29,21)
Ақтау	-125 (-29,25)	2024/06/22 07:00:00	-132 (-29,32)	2024/06/23 17:00:00	-129 (-29,29)
Фетисово	-59 (-28,59)	2024/06/23 09:00:00	-73 (-28,73)	2024/06/22 01:00:00	-65 (-28,65)
Махачкала	-62 (-28,62)	2024/06/21 20:00:00	-75 (-28,75)	2024/06/24 19:00:00	-67 (-28,67)

ГОУ* - гринвич орташа уақыты

2024 ж. 13 – 19 МАУСЫМ ТЕҢІЗ ДЕНГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,36 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 27,32 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,24 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 28,93 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 27,35 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,38 м-ге сәйкес келді.

**СОЛТУСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар Каспий теңізі жағдайына «Қазгидромет» РМК жасаған Дат гидравликалық институтының МИКЕ 21 гидродинамикалық модулін қолдану арқылы алынған. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел. (717)2 79 83 12

e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.